

Bundesgericht
Федерален съд
Tribunale federale
Tribunal federal

4A 580/2023

Решение от 3 април 2024 г. Първи граждански съд

Състав

Госпожи и господа федерални съдии
Кис, председателстващ съдия, Рюеди и Мей Канелас
Секретар: М.О. Карузо

Участници в процедурата

А. _____
представявана от Александър Зен-Руфинен и Емили Вибел, адвокати,
жалбоподателка

срещу

1. Български олимпийски комитет, представляван от Иван Янков, адвокат,
2. Световна антидопингова агенция, представлявана от Николас Збинден и Адриан Весер, адвокати, ответници.

Тема

международен спортен арбитраж

обжалване по гражданско дело срещу решението, постановено на 27 октомври 2023 г. от Спортния арбитражен съд (CAS 2022/A/9241).

Факти:

А.

А.а. А. (наричана по-нататък: спортистка) е българска спортистка с местожителство в тази държава.

Български олимпийски комитет (наричан по-нататък БОК) е българският национален олимпийски комитет.

Световната антидопингова агенция (наричана по-нататък: САА) е фондация съгласно швейцарското законодателство със седалище в Лозана. Нейната конкретна цел е да насърчава на международно ниво борбата срещу допинга в спорта. САА е издала Световния антидопингов кодекс (САК).

А.б. На 20 октомври 2021 г. по време на тренировъчен лагер служителите по допинг контрол уведомяват спортистката, че трябва да се подложи на допинг тест и я канят да отиде на определеното място. Съответното лице обаче не се подчинява, тъй като предпочита да напусне хотела, в който е отседнала, преди да се върне там на следващата сутрин.

А.с. След като получава обясненията на спортистката по този въпрос, българската антидопингова агенция („Антидопингов център на Република България“ [наричан по-нататък: АДЦ]) официално я обвинява, че е избягала от антидопингов контрол и че е нарушила чл. 2.3 от САК, както и чл. 6.1.3 от българския антидопингов правилник („Наредба за антидопинговата дейност“; по-нататък: НАД). Тя отнася въпроса до Дисциплинарната комисия на БОК.

Дисциплинарната комисия на БОК провежда заседание на 20 май 2022 г. Тя произнася решението си на 10 юни 2022 г., в което признава спортистката за виновна в нарушение на антидопинговите разпоредби и ѝ налага период на отстраняване от четири години, като същевременно анулира резултатите, получени от жалбоподателката.

А. д. Спортистката обжалва това решение пред апелативния орган на БОК, наречен "Български спортен арбитраж" (наричан по-нататък БСА). След проведено изслушване БОК

с решение от 20 октомври 2022 г. намалява продължителността на отстраняването на три години. Следното указание е записано в края на това решение: „Решението може да се обжалва в рамките на 21 календарни дни от получаването му пред Спортния арбитражен съд в Лозана, Швейцария“.

В.

На 4 ноември 2022 г. спортистката обжалва това решение пред Спортния арбитражен съд (САС). Тя иска назначаването на едноличен арбитър, който да разгледа делото.

На 14 ноември 2022 г. АДЦ и САА подават искане до САС, за да могат да участват в арбитражното производство.

Жалбоподателката се противопоставя на намесата както на АДЦ, така и на САА.

На 30 ноември 2022 г. САС допуска искането за намеса, отправено от САА и отхвърля това на АДЦ. Едноличният арбитър, назначен от САС, впоследствие потвърждава това решение.

На 12 декември 2022 г. САА заявява, че спортистката не може да оспори оспорваното решение пред САС.

Арбитърът решава да ограничи производството до разглеждането на този въпрос.

След провеждане на изслушване на 15 май 2023 г., арбитърът постановява своето мотивирано решение на 27 октомври 2023 г. Провъзгласява се за некомпетентен да се произнесе по подадената от жалбоподателката жалба. Мотивите, които подкрепят това решение, ще бъдат разгледани допълнително по-долу до степенята, която е полезна за разбиране на оплакванията, които са насочени към решението.

С.

На 30 ноември 2023 г. спортистката (наричана по-нататък: Жалбоподателка) подава гражданска жалба с искане за отмяна на посоченото решение. Тя също иска от Федералния съд да установи компетентността на САС да разгледа този случай.

Помолен да отговори на жалбата, БОК не реагира, докато САА заключава, че тя трябва да бъде отхвърлена по отношение на допустимост.

САС прави кратки бележки, целящи да докажат неоснователността на жалбата.

Жалбоподателката подава спонтанен отговор, което води до подаване на дуплика от САА.

От правна страна:

1.

Съгласно чл. 54, ал. 1 от Закона за Федералния съд (LTF) от 17 юни 2005 г. (LTF; RS 173.110), Федералният съд издава решението си на официален език, като общо правило на езика на оспорваното решение. Когато това решение е постановено на друг език (тук английски), той използва официалния език, избран от страните. Пред САС страните са използвали английски език, докато в документите, които са изпратили до Федералния съд, страните са използвали френски език, като по този начин са спазили чл. 42, ал. 1 от LTF във вр. с чл. 70, ал. 1 от Федералната конституция на Конфедерация Швейцария (Cst.; RS 101; [ATF 142 III 521](#), съобр. 1). Следователно, в съответствие с практиката си, Федералният съд ще произнесе решението си на френски език.

2.

Жалбата по граждански дела е допустима срещу решения, отнасящи се до международен арбитраж при условията, определени в чл. 190 до 192 от Федералния закон за международното частно право (LDIP) от 18 декември 1987 г. (LDIP; RS 291), в съответствие с чл. 77, ал. 1 от LTF.

Поне една от страните не е имала местоживееене или седалище в Швейцария към съответния момент. Следователно са приложими разпоредбите на глава 12 от LDIP (чл. 176 ал. 1 от LDIP).

3.

Независимо дали се отнася до предмета на жалбата, легитимацията за обжалване, срока за обжалване или заключенията, до които е стигнала жалбоподателката, нито едно от тези условия за допустимост не представлява проблем в този случай. Следователно нищо не пречи на разглеждането на въпроса. Изследването на допустимостта на изтъкнатото от заинтересованата страна основание се запазва.

4.

4.1 Жалбата по въпроси на международния арбитраж може да бъде подадена само с един от мотивите, изброени изчерпателно в чл. 190, ал. 2 от LDIP. Федералният съд разглежда

само жалби, които са били повдигнати и обосновани в съответствие с чл. 77, ал. 3 от LTF. Тази разпоредба установява принципа на твърдението (*Rügeprinzip*) и установява задължение, подобно на предвиденото в чл. 106, ал. 2 от LTF за жалба, основана на нарушение на основни права или разпоредби на кантоналното и междукантоналното право ([ATF 134 III 186](#), съобр.5). Изискванията за мотивиране на жалбите в арбитража са завишени. Следователно жалбоподателката трябва да се позове на едно от изчерпателно посочените основания за обжалване и да покаже чрез точна аргументация, като се започне от оспорваното решение, как изтъкнатото основание оправдава допускането на жалбата (решения 4A_7/2019 от 21 март 2019 г., съобр.2; 4A_378/2015 от 22 септември 2015 съобр.3,1). Въззивните оплаквания са недопустими (решение 4A_65/2018 от 11 декември 2018 г., съобр.2.2). Тъй като мотивите трябва да се съдържат в жалбата, жалбоподателката не може да използва процедурата, състояща се в искане от Федералния съд любезно да се позове на твърденията, доказателствата и предлаганите доказателства, съдържащи се в преписката на арбитража. По същия начин жалбоподателката не може да използва отговора, за да се позовава на основания, фактически или правни, които не е представила своевременно, тоест преди изтичането на срока за обжалване без право на удължаване (чл. 100 ал. 1 от LTF във вр. с чл. 47, ал. 1 от LTF) или да попълни след крайния срок недостатъчна мотивация (решение 4A_478/2017 от 2 май 2018 г., съобр.2.2 и цитираните препратки).

4.2 Федералният съд се произнася въз основа на фактите, отбелязани в оспорваното решение (виж чл. 105 ал. 1 от LTF). Той не може служебно да коригира или допълва констатациите на арбитрите, дори ако фактите са установени явно неточно или в нарушение на закона (виж чл. 77, ал. 2 от LTF, което изключва приложението на чл. 105, ал. 2 от LTF). Констатациите на арбитражния съд относно хода на процедурата също обвързват Федералния съд, независимо дали се отнасят до заключенията на страните, твърдените факти или правните обяснения, дадени от последните, декларациите, направени по време на процеса, исканията на доказателства или дори съдържанието на свидетелски показания или експертно мнение или дори информацията, събрана по време на пряк контакт ([ATF 140 III 16](#), съобр.1.3.1 и цитираните препратки; решения 4A_54/2019 от 11 април 2019 г., съобр.2.4; 4A_322/2015 от 27 юни 2016 г., съобр.2.3 и цитираните препратки).

Мисията на Федералния съд, когато е сезиран с жалба по граждански дела срещу международно арбитражно решение, не се състои в произнасяне с пълно знание, като апелативен съд, а само в проверка дали допустимите оплаквания, формулирани срещу споменатото решение, са основателни или не. Разрешаването на страните да твърдят факти, различни от установените от арбитражния съд, извън изключителните случаи, запазени от съдебната практика, вече не би било съвместимо с подобна мисия, дори ако тези факти са установени от елементите на доказателствата, представени в арбитражната преписка (решение 4A_140/2022 от 22 август 2022 г., съобр.4,2). Федералният съд обаче си запазва правомощието да преразгледа фактите, стоящи в основата на оспорваното решение, ако някое от оплакванията, посочени в чл. 190, ал. 2 от LDIP се повдига срещу това положение или че по изключение се вземат предвид нови факти или доказателствени средства в рамките на производството по обжалване по граждански дела ([ATF 138 III 29](#), съобр.2.2.1 и цитираните препратки).

5.

По един единствен начин, жалбоподателката, като се позовава на чл. 190 ал. 2, буква б от LDIP, твърди, че арбитърът неправилно е отказал компетентността да се произнесе по жалбата, която е подала в CAS. Преди да разгледаме основателността на оплакванията, формулирани от заинтересованата страна, е уместно да припомним някои принципи и да обясним причините, които са в основата на взетото решение по разглеждания проблем.

5.1 Сезиран с оплакването за некомпетентност, Федералният съд свободно разглежда правните въпроси, включително предварителните въпроси, които определят компетентността или некомпетентността на арбитражния съд ([ATF 146 III 142](#), съобр.3.4.1; [133 III 139](#), съобр.5; решение 4A_618/2019 от 17 септември 2020 г., съобр.4.1). Въпреки това, той преразглежда само фактите, лежащи в основата на оспорваното решение - дори ако се отнася до въпроса за юрисдикцията - ако някое от оплакванията, посочени в чл. 190, ал. 2 от LDIP се повдига срещу посоченото положение на нещата или нови факти или доказателствени средства (виж чл. 99 ал. 1 от LTF) по изключение се вземат предвид в рамките на производството по обжалване по граждански дела ([ATF 144 III 559](#), съобр.4.1; [142 III 220](#), съобр.3.1; [140 III 477](#), съобр.3.1; [138 III 29](#), съобр.2.2.1).

5.2 Съгласно чл. R47 от Кодекса за арбитраж по спортни въпроси (наричан по-долу:

„Кодекс“), може да се подаде жалба до САС срещу решение на федерация, ако уставът или правилникът на споменатата спортна организация предвиждат това или ако страните са сключили конкретно арбитражно споразумение и до степента, в която жалбоподателят е изчерпал правните средства за защита преди обжалването, достъпни за него съгласно устава или правилника на посочената спортна организация.

5.3 В обжалваното решение арбитърът, позовавайки се преди всичко на чл. 2, ал. 3 от Устава на БСА и чл. 51 от Правилника на БСА, отбелязва, че горепосочените разпоредби предвиждат възможност за обжалване на решения, постановени от БСА, пред САС. Продължавайки нишката на своите разсъждения, той се чуди дали съответната спортистка се е възползвала в този случай от правото да сезира САС, за да оспори решението, постановено срещу нея от БСА. За да разреши този въпрос, арбитърът започва, като посочва, че съгласно чл. 90 от Закона за физическото възпитание и спорта е задължение на българското правителство да регламентира с наредба дисциплинарните процедури по въпросите на допинга в съответствие със САК и международните инструменти, приети с цел борба с допинга. По този начин българската изпълнителна власт е приела НАД, която е влязла в сила през 2021 г., за да регламентира по-специално дисциплинарните процедури по въпросите на допинга на българска територия. След това арбитърът преглежда актуалните разпоредби на НАД. В тази връзка отбелязва, че съгласно преходните и заключителните разпоредби на НАД тя трябва да се тълкува по начин, който е съвместим със САК. Той подчертава, че АДЦ е отговорен за провеждането на борбата с допинга на българска територия и че при евентуално нарушаване на антидопинговите правила, той трябва да сезира Дисциплинарната комисия на БОК. След това арбитърът разглежда чл. 40 от НАД, който предвижда по-специално следното:

„(1) Решенията на Дисциплинарната комисия, на изпълнителния директор на Антидопинговия център и на Българския спортен арбитраж могат да бъдат обжалвани, както е описано по-долу в този член, като обжалването не спира изпълнението им, освен ако апелативният орган реши друго. (...)

(...)

(4) В случаите, произтичащи от участие в международни спортни прояви, и в случаите на замесени спортисти на международно ниво решението може да бъде обжалвано единствено пред САС.

(5) В случаите, когато ал.4 не е приложима, решението може да се обжалва пред Българския спортен арбитраж, който се произнася с решение в срок до 15 дни от приключването на изслушването, който срок може при необходимост да бъде удължен.

(6) Право на обжалване по ал. 1-5 имат:

а. спортистът или другото лице – субект на обжалваното решение;

б. другата страна по делото, във връзка с което е произнесено решението;

в. съответната международна федерация;

г. Антидопинговият център и/или националната антидопингова организация на държавата по местожителство на лицето или на държавата, на която лицето е гражданин или която му е издала състезателен лиценз;

д. Международният олимпийски комитет или Международният паралимпийски комитет, както е приложимо, при условие че решението ще окаже ефект във връзка с олимпийски или паралимпийски игри, в т.ч. решения, повлияващи правото за участие в олимпийски или паралимпийски игри; и

е. САА;

2. При обжалване пред Българския спортен арбитраж по ал.5:

а. спортистът или другото лице – субект на обжалваното решение;

б. другата страна по делото, във връзка с което е произнесено решението;

в. съответната международна федерация;

г. Антидопинговият център и/или националната антидопингова организация на държавата по местожителство на лицето или на държавата, на която лицето е гражданин или която му е издала състезателен лиценз;

д. Международният олимпийски комитет или Международният паралимпийски комитет, както е приложимо, при условие че решението ще окаже ефект във връзка с олимпийски или паралимпийски игри, в т.ч. решения, повлияващи правото за участие в олимпийски или паралимпийски игри; и

е. САА;

3. При обжалването на всяко решение на Българския спортен арбитраж по ал.5 пред САС:

а. САА;

- б. Международния олимпийски комитет;
- в. Международния параолимпийски комитет; и
- г. съответната международна федерация.”

Извършвайки анализ на чл. 40 от НАД, арбитърът отбелязва, че може да се обжалва решението на Дисциплинарната комисия на БОК по въпросите на допинга може да се обжалва. Органът за разрешаване на спорове, призован да се произнесе по такова обжалване, варира в зависимост от вида на съответния спортист:

- спортист на международно ниво трябва да отнесе въпроса пред САС;
- спортист на национално ниво трябва да обжалва пред БСА.

Арбитърът отбелязва, че жалбоподателката не е спортистка на международно ниво и че тя изрично цитира чл. 40 от НАД, когато сезира БСА. Позовавайки се след това на чл. 40, ал. 6 гл. 3 от НАД, той счита, че само САА, Международният олимпийски комитет (МОК), Международният параолимпийски комитет (МПОК) и съответната международна спортна федерация могат да обжалват решение на БСА пред САС. По този начин отхвърля тезата на жалбоподателката, според която тя също има право да сезира САС, при липса на изрично изключване на такова право в НАД. Според арбитъра текстът на чл. 40 от НАДД е ясен. Посочената разпоредба отразява допълнително съдържанието на чл. 13 от САК. Ако намерението на съставителя на НАД е било да се отклони съществено от условията на чл. 13 от САК, като предостави на българска спортистка на национално ниво право на жалба пред САС, той със сигурност щеше да го изрази ясно. Освен това арбитърът счита, че не е възможно да се допусне наличието на обжалване пред САС в полза на жалбоподателката, като се продължи с изолирано тълкуване на разпоредбите на Устава на БОК, както и на Устава и Правилника на БСА. Напротив, те трябва да се тълкуват и като се вземат предвид нормите на НАД, като се предпочита тълкуване, съответстващо на САК, като се има предвид волята, проявена от българските власти.

В края на своя анализ арбитърът счита, че уставът на БОК и този на БСА не идентифицира като такъв кой има право да обжалва пред САС, така че е необходимо да се обърне към НАД за разрешаване този проблем. Отговорът на НАД по този въпрос обаче е напълно ясен. Чл. 40, ал. 6, гл. 3 от НАД всъщност изчерпателно изброява субектите, които се възползват от такова право на обжалване, поради което жалбоподателката не може да представи своя случай в САС (решение, ред 134-157).

Арбитърът най-накрая отхвърля аргумента на жалбоподателката, според който БОК е направил предложение за арбитраж - когато БСА споменава в края на решението, което е постановил на 20 октомври 2022 г., че е възможно обжалване пред САС - което жалбоподателката имплицитно би приела, сезирайки САС. Според него това указание очевидно не е направено с намерението да се предостави допълнително право на жалбоподателката (решение, ред 158-165).

5.4 В становището си жалбоподателката, като се позовава на чл. 2 ал. 3 от Устава на БСА, чл. 51 от Правилника на БСА, както и чл. 59 от Устава на БОК, твърди, че посочените правила ясно установяват компетентността на САС да разгледа това дело. Тя твърди, че следователно арбитърът не трябва да тълкува тези разпоредби в светлината на НАД, което би било „неприложимо“ в настоящия случай. В тази връзка излага доводи, че държавен акт не може да представлява валидна арбитражна клауза по смисъла на чл. R47 от Кодекса, това задължително трябва да фигурира в устава или правилника на спортния орган, който е издал оспорваното решение. Засегнатото лице твърди, че фактът на затваряне на достъпа й до САС също би означавал лишаването й от всякакъв „външен съдебен контрол“, доколкото Дисциплинарната комисия на БОК и БСА са два органа за разрешаване на спорове на един и същ спорт субект (БОК).

Независимо от горното, жалбоподателката е на мнение, че тя и БОК са сключили конкретно арбитражно споразумение след възникването на спора, тъй като БСА посочва в основата на постановеното от него решение, че е възможно обжалване пред САС. Сезирайки САС, тя би приела предложението за арбитраж, направено от БОК. Освен това заинтересованата страна подчертава, че БОК никога не е оспорвал юрисдикцията на САС, след като арбитражната процедура е била започната пред САС, поради което решава да не повдига възражение за некомпетентност. Според нея следователно арбитърът би могъл само да отрече своята юрисдикция по отношение на САА, която се позова на некомпетентността на САС. Като алтернатива жалбоподателката се стреми да докаже, че САА в никакъв случай не е имала легитимация да се намеси в процедурата, проведена от САС, така че арбитърът не е трябвало да вземе предвид средствата за некомпетентност, на които се е позовала гореспоменатата фондация.

5.5.

5.5.1 Както е представена, жалбата не може да бъде уважена. Жалбоподателката не може да бъде подкрепена, когато поддържа по същество, че би било уместно да се пренебрегне НАД за целите на оценката на юрисдикцията на САС да разгледа този случай. Като се аргументира по този начин, тя възприема явно противоречиво отношение и следователно несъвместимо с правилата на добросъвестността и не заслужава никаква защита. Според фактическите констатации, произтичащи от обжалваното решение, самата заинтересована страна се позовава на чл. 40 от НАД, когато сезира БСА, като посочва по-специално следното: „Следователно обжалваното решение на ДК [Дисциплинарната комисия на БОК] подлежи на обжалване от [Спортиста] пред БСА в съответствие с чл. 40 от НАД” (решение, ред 149). Освен това, в писмото, което е изпратила до САС на 15 ноември 2022 г., за да изрази несъгласието си с искането за намеса в процедурата, направено от АДЦ, жалбоподателката изрично се позовава на чл. 40 от НАД аргументирайки следното (решение, ред 22):

„Настоящият случай засяга спортист на национално ниво, който не е имал право на обжалване директно пред САС (член 40.4 от НАД), а трябваше да обжалва първо пред БСА (чл. 40.5 от НАД). Като такъв, съгласно член 40.6.3 от НАД, АДЦ не е сред страните, които имат право да обжалват решението на БОК пред САС. Следователно АДЦ не е обвързан от арбитражното споразумение. Ако беше, щеше да подаде собствена жалба срещу намалената забрана в САС.”

По този начин самата жалбоподателка признава, поне имплицитно, че НАД трябва да бъде взета под внимание от САС, за да определи дали АДЦ се е възползвал от правото на обжалване пред САС. Следователно не е ясно защо арбитърът е трябвало да вземе предвид НАД, за да разреши този въпрос, но е пренебрегнал споменатата наредба, когато е преценил дали жалбоподателката може да обжалва решението, постановено от БСА, пред САС.

Така или иначе, тезата на жалбоподателката, според която НАД е „неприложима” в процедурата, проведена от САС, не изглежда убедителна. Чл. R47 от Кодекса определено предвижда, че жалба срещу решение на федерация, асоциация или друга спортна организация може да бъде подадена до САС, ако уставът или правилникът на споменатата спортна организация предвиждат това. Това обаче не означава, че арбитърът не може или не трябва да вземе предвид, за целите на оценката на обхвата на клаузите, фигуриращи в устава или правилника на спортна организация, вътрешните правила, приети за целите на антидопинговия контрол от държавата, в която се намират въпросната спортна организация и съответният спортист.

В този случай арбитърът подчертава, позовавайки се на съдебната практика на САС, че е необходимо да се черпи вдъхновение от прагматичния плурализъм, за да се търси истинското значение на разгледаните норми, като се вземе предвид не само текста на тематичните разпоредби, но също и тяхната цел и връзката между тях.

Заинтересованата страна не критикува използването на този метод на тълкуване, но в действителност атакува резултата, постигнат от арбитъра в края на неговия анализ, и го критикува по-специално за това, че е извършил „чисто систематично тълкуване“. Решението, прието от арбитъра обаче, устоява на критиките, на които е обект от жалбоподателката.

Арбитърът всъщност не пренебрегна нито един съответен елемент по време на тълкуването на актуалните правила. От самото начало той отбелязва, че няколко регулаторни разпоредби със сигурност предвиждат възможността за обжалване пред САС срещу решения, постановени от БСА. Той обаче правилно подчертава, че тези законови и подзаконови клаузи по никакъв начин не уреждат въпроса кой има право да подаде такова обжалване пред САС. Поради това е правилно арбитърът, при липса на разпоредби, които ясно да регулират този момент в рамките на регулаторния обхват, постановен от БОК, да се обърне към НАД за решаване на този въпрос. В тази връзка той изтъква, че НАД със сигурност има определено значение, тъй като има за цел да регулира борбата с допинга на българска територия и да установи процедурните правила относно дисциплинарните производства, провеждани по този въпрос. Той също така отбелязва, че посочената наредба е приета след Устава на БОК, както и след Устава и правилника на БСА и че представлява *lex specialis* във връзка с тези различни разпоредби. Самият БОК също признава, по време на изслушването, проведено от САС, че НАД заема йерархично по-висок ранг, по отношение на борбата с допинга, във връзка със собствения му устав и разпоредбите на БСА. Извършвайки внимателен анализ на чл. 40 от НАД, арбитърът подчертава, че органът за разрешаване на спорове, призван да се произнесе по жалба срещу решение, постановено от Дисциплинарната комисия по въпросите на допинга, варира в зависимост от статуса на

съответния спортист. Когато случаят се отнася до спортист на международно ниво, само САС има юрисдикция. От друга страна, когато случаят се отнася до спортист от национално ниво, като жалбоподателката, решението трябва да се обжалва пред БСА (виж чл. 40 ал. 4 и 5 от НАД). И в двете хипотези процесуалната легитимация за обжалване на решението на Дисциплинарната комисия на БОК пред САС, респективно БСА в зависимост от статута на състезателя, е уредена по един и същи начин от НАД. Следователно само следните страни и организации могат да подадат такова обжалване:

- спортистът (чл. 40, ал. 6, т. 1, буква „а“ и т. 2, буква „а“ от НАД);
- другата страна, участваща в делото (чл. 40, ал. 6, т. 1, буква „б“ и т. 2, буква „б“ от НАД);
- съответната международна федерация (чл. 40, ал. 6, т. 1, буква „в“ и т. 2, буква „в“ от НАД);
- националната антидопингова организация на държавата, в която лицето пребивава, или на държавата, на която лицето е гражданин или притежател на лиценз (чл. 40 ал. 6, т. 1, буква „г“ и т. 2, буква „г“ от НАД);
- МОК или МПОК (чл. 40 ал. 6, т. 1, буква „д“ и т. 2, буква „д“ от НАД); и
- САА (чл. 40 ал. 6, т. 1, буква „е“ и т. 2, буква „е“ от НАД).

Чл. 40 ал. 6, т. 3 от НАД изброява субектите, които могат да обжалват решение, постановено от БСА, пред САС, а именно:

- САА (буква „а“);
- МОК (буква „б“);
- МПОК (буква „в“); и
- съответната международна спортна федерация (буква „г“).

Въпреки че жалбоподателката поддържа противното, както буквалното, така и систематичното тълкуване на чл. 40 от НАД потвърждава, че тя не е легитимирана да обжалва пред САС решението, постановено от БСА. Наистина, ако българските власти са се погрижили да изготвят на два пъти идентичен списък на лица и образувания, упълномощени да оспорват решение, постановено от Дисциплинарната комисия на БОК, пред САС, респективно на БОК, като упоменават в това изрично отношение спортиста (вж. чл. 40 ал. 6, т. 1, буква „а“ и т. 2, буква „а“ от НАД), става ясно, че те не са предвидили възможност спортистът да обжалва решението, постановено от БСА, пред САС. Ако имаха намерение да предоставят такова право на спортистите, със сигурност щяха да го упоменат в чл. 40 ал. 6, т. 3 от НАД. Следователно не можем да разглеждаме мълчанието на тази разпоредба като обикновен пропуск.

Както правилно отбелязва арбитърът, намерението на българските власти, когато са приемали НАД, очевидно е било да транспонират актуалните разпоредби на САК в собствените си вътрешни разпоредби.

Затова не е случайно, че чл. 40 от НАД отразява съдържанието на чл. 13.2 от САК, който също така прави процедурно разграничение в зависимост от статута на съответния спортист и по принцип не предвижда възможност за спортист на национално ниво да може да представи своя случай в САС. По време на арбитражната процедура САА допълнително припомни, че един от основните принципи на САК е, че по принцип има само един начин за обжалване, достъпен за спортистите, независимо от тяхното ниво (решение, ред 58). Следователно е напълно оправдано, че арбитърът е счел, че българските власти, ако са възнамерявали да създадат две последователни възможности за обжалване изключително в полза на спортисти на национално ниво, са могли и е трябвало ясно да го предвидят, което не са направили. Следователно жалбоподателката не може да бъде подкрепена, когато твърди, без да го демонстрира, че целта, преследвана от законодателя, никога не би била да лиши спортистите на национално ниво от външен съдебен контрол, извършен в този случай от САС. Във всеки случай, ако тя счита, че българските регулаторни разпоредби нарушават предполагаемо право нейният случай да бъде решен от независим арбитражен съд, като САС, тя е свободна да постави под съмнение тяхната валидност, като сезира българските държавни съдилища.

Също така, напразно жалбоподателката се позовава на решението на САС, постановено на 8 март 2019 г. по българско дело, където арбитърът признава своята юрисдикция въз основа на устава на БСА (CAS 2018/A/5580). Преди всичко трябва да се припомни, че арбитражният комитет на САС по принцип не е обвързан от решението, прието в предварително решен случай, нито е длъжен да посочи причините, поради които възнамерява да се отклони от него (решение 4A_10/2022 от 17 май 2022 г., съобр. 4.3.2). На следващо място, от цитираното от заинтересованата страна изречение не може да се извлече нищо, доколкото това решение е постановено преди влизане в сила на НАД. Следователно не е изненадващо, ако, както посочва самата жалбоподателка, арбитърът не е „разчитал на

НАД“, когато е разглеждал юрисдикцията на САС.

5.5.2 Жалбоподателката също не може да бъде подкрепена, когато твърди, че тя и БОК са сключили конкретно арбитражно споразумение след възникването на спора. По чл. R47 от Кодекса, юрисдикцията на САС със сигурност може да произтича от конкретно арбитражно споразумение, сключено от страните. Тъй като е договор, арбитражното споразумение обаче влиза в сила, когато страните са изразили взаимно и по съгласуван начин желанието си да прибегнат до арбитраж (решение 4A_682/2012 от 20 юни 2013 г., съобр. 4.4.1). В този случай арбитърът счита, че твърдението, че решението на БСА може да бъде обжалвано пред САС, фигуриращо в основата на постановеното от БСА решение, не е направено с намерение за сключване на арбитражно споразумение. В този случай такова решение не подлежи на критика. Всъщност в единственото указание, че е възможно обжалване пред САС не е възможно да се види изразяването на волята на БСА, респективно на БОК, да формулира предложение за арбитраж, независимо какво предвиждат нормативните разпоредби, постановени от българските държавни органи и спортни субекти. Федералният съд вече е стигнал до подобно заключение в друго дело, където счита, че размяна на кореспонденция, по време на която национална футболна федерация е потвърдила на един от членовете си, че може да подаде жалба пред САС срещу решението, постановено от апелативната комисия, не представлява арбитражно споразумение, а просто изясняване на правната ситуация по отношение на правното средство за защита, което позволява решение да бъде оспорено (решение 4A_682/2012, цитирано по-горе, съобр. 4.4.1). Тук не би могло да бъде по-различно. Освен това, единственото посочване на средствата за правна защита, фигуриращо в основата на решението, постановено от БСА, все още не е позволило да се определи дали жалбоподателката действително е легитимирана да подаде жалба до САС.

5.5.3 Също така напразно жалбоподателката критикува арбитъра за това, че е проверил своята компетентност да разгледа този случай и затова, че е взел предвид възражението за некомпетентност, повдигнато от САА.

При условията на чл. 186, ал. 2 от LDIP възражението за некомпетентност трябва да бъде направено преди защитата по същество. Става въпрос за приложение на принципа на добросъвестността, вкоренен в чл. 2, ал. 1 от Кодекса, който урежда всички области на правото, включително арбитража. С други думи правилото на чл. 186, ал. 2 от LDIP предполага, че арбитражният съд, пред който ответникът сезира по същество без резерви, е компетентен само на това основание. Следователно всеки, който навлиза във въпроса без резерви по същество (*Einlassung*) при противоречие в арбитражна процедура, свързана с арбитражна кауза, признава с този заключителен акт юрисдикцията на арбитражния съд и окончателно губи правото да се позовава на некомпетентността на посочения съд ([ATF 128 III 50](#), съобр. 2c/aa и цитираните препратки; решение 4A_618/2019., цитирано по-горе, съобр.4.4.1 и цитираните препратки). Чл. 186, ал. 2 от LDIP има действие по отношение на условията за упражняване на изключението за некомпетентност. Също така арбитражните правила предвиждат конкретни форми и срокове (решение 4A_634/2014 от 21 май 2015 г., съобр.3.1). Чл. R55, ал. 1 от Кодекса изисква това изключение да бъде посочено в отговора на ответника, който трябва да бъде представен на САС в срок от двадесет дни след уведомяване за основанията за жалбата.

В случая не се оспорва, нито е оспоримо, че САА, която е била в качеството на ответник по време на проведеното от САС производство, е направила възражение за некомпетентност по предвидения от кодекса ред. Следователно арбитърът е прав да разгледа юрисдикцията на САС да разглежда жалбата, подадена от спортиста. Противно на това, в което жалбоподателката се опитва да убеди, такова възражение за некомпетентност не може да има последици само по отношение на САА, но не и по отношение на БОК.

Жалбоподателката все още се опитва да постави под въпрос решението на САС да приеме искането за намеса в процедурата, образувана от САА, като самата тя признава, че това не е „оплакване само по себе си“.

Подобен подход е недопустим, доколкото в тежест на жалбоподателката, съобразно задължението за твърдение и засилените изисквания за мотивация на чл. 77, ал. 3 от LTF, да обвърже критиките си с основание за обжалване, предвидено в чл. 190, ал. 2 от LDIP. Във всеки случай ще се отбележи, че заинтересованата страна погрешно твърди, че намесата на САА в процедурата не е била основана на никакво основание и че формалните условия, предвидени от Кодекса, в този случай не са били изпълнени. Критиките, отправени в подкрепа на този аргумент, вече бяха оценени като неоснователни в друг подобен случай, решен от Федералния съд, в който спортист от българска националност, подпомаган от същите представители, също постави под въпрос правото на САА на участие в

арбитражната процедура, провеждана от САС (решение 4A_340/2023 от 1 март 2024 г., съобр.б). Следователно съображенията, изразени от Федералния съд по дело 4A_340/2023, могат да бъдат възпроизведени тук *mutatis mutandis*.

6.

С оглед изложеното жалбата следва да бъде отхвърлена като недопустима. Жалбоподателката, като загубила страна, ще поеме разноските по това производство (чл. 66 ал. 1 от LTF) и ще заплати разноските на САА (чл. 68 ал. 1 и 2 от LTF). БОК няма право на разноски, тъй като не се е произнесъл по жалбата.

Поради тези причини Федералният съд произнася:

1.

Жалбата се отхвърля като недопустима.

2.

Съдебните разноски, определени на 5000 франка, са в тежест на жалбоподателката.

3.

Жалбоподателката ще плати на Световната антидопингова агенция обезщетение от 6000 франка като разходи.

4.

Това решение се съобщава на представителите на страните и на Спортния арбитражен съд (САС).

Лозана, 3 април 2024 г.

От името на Първи граждански съд на Федералния съд на Швейцария

Председателстващият съдия: Кис

Секретар: О. Карузо